

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések; örömmünneplési jótételek; Horváth József hagyományai; pozsonyi temetési egyesület; zágrábi főiskola 's pénz- és régiséggyűjteményének gyarapítása; gyors kocszizási intézkedés különféle irányban; pesti háztelkek becse.) Spanyolország (cortesgyűlési munkálatok; ennek állapota; Mendizabal új kölesúne; barcelonai forrongás; Meer főkapitány lemondása; Calatrava ujlag hivataloskodik; hadi viszonyok; Forcadell bánásmódja 's hátrálta; d. Carlos állapotja 's Evans szándéka.) Franciaország (következési viták; Meunier 's társai vallatása; elegy.) Anglia (Hardinge indítványának vitája a' spanyol ügyekről; a' tory párt aggodalmái; különféle.) Schweiz. Görögország (a' török biztosok Athenében; földrengés.) Amerika (Van Buren hivatalos kinevezései; Bonaparte Lajos megérkezett Ujorleansba 's a' t.) Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő es. k. fölsége f. é. apr. 4én költ határozatában Pendelin Imre séllei, 's Rochich Ignác csucserjei plebánusokat, a' zágrábi káptalanhoz kanonokokká méltóztatott nevezni.

Ápril 19ét számos helyen ünneplék hazánkban a' már említettettek kívül is, mi több városban hasznos intézetek előmozdításával páruult. Így többi között Nyiregyháza ezer forintnyi tőkét alapított a' helybeli kórház számára, olly kikötéssel; hogy kamatja minden évben ápril 19én fizetessék ki a' kórháznak, e' szép példától buzdulva a' casino ugyanaz nap este fényes táncmulatságot tartott, mellyből a' kórház számára tiszta jövedelmül 543 f. 83 kr. p. p. háramlott. A' vigadni szeretők nagyobb része visszaadta a' birtokába jutott diszműveket, hogy a' célba vett jótékonyt újabb táncmulatság jövedelmével gyarapíthassa. — Nagybányán is hasonló mulatság adatván, a' bejött 262 f. 10 kr. pengőt az épen ott épülő helv. vallásuk tornya költségének fűződésére ajánlák.

Pozsony. Az 1824ben föllállított „Temetési egyesület“ már annyira növekedett, hogy beteg tagjait orvossal 's gyógyszerekkel is elláthatja, 's ezenkívül még havonként 3—6 p. forintnyi rendkívüli segélyt nyújthat nekik. Ez okbul munkálatit ezentul „Jótékony Egyesület“ czimzet alatt folytatandja. Legfensőbb helyen is jóvá hagyott szabálynak nevezetes pontjai imezek: 16. Minden kath. tisztes személy fölvetetik. 2ik. A' beiratás az egyesület igazgatójánál történik. 3ik 's 4ik. A' belépő, ha még 30ik évet túl nem haladta, 2 p. flot fizet, 30 éven túl pedig minden évert még ezen kívül 10 kr. p. pótlék gyanánt. Évenként minden tag 1 p. f. fizet. 5ik. Elszegényült tagok, ha az évenkénti járadékot nem fizethetik, hat évig elhalaszthatják azt. 8ik. Pozsonybul eltávozó tagok is részesülhetnek az egyesület gyámolításában, ha az évenkénti járadékot pontosan 's költség nélkül szolgáltatják az igazgató kezéhez. 10ik. A' havonkénti 3—6 p. ftnyi rendkívüli segély folyvást csak 3 hónapra adatik meg, nehogy a' pénztár megerőtétvén, hasznos munkálatiban gátoltassék, az orvosi segély 's gyógyszerek azonban az egész betegségben folyvást kiadatnak. 12 's 13ik. Ki nem volt még egy egész évig tagja ez egyesületnek, temetési költségre 's egyéb segélyre nem számolhat. A' temetési költséget mindig az igazgatótól tartozik követelni az illető örökös. 18ik. Az egyesület a' városi tanács fő felügyelése alatt áll, 's a' t.

Nem rég öröklétre szenderült Horváth József, olvasó kanonokja a' kalocsai érsekmegyének, olly dicső vonalmú hagyományokkal telt végintezetét tön, hogy mulasztatlan kötelességünknek tartjuk annak rövid kivonatát közleni: 2ik pont. A' kalocsai fő székesegyháznak misékre 1000 p. ftnyi alapítványt hagyott. 3ik p. Ó-Becse miváros, 's Horgas, Fajsz és Sükösd helységek szentegyházának külön külön 1000 p. f. alapítv. részint azok szükséges költségeire, részint házi szegények gyámolítására. 4ik p. A' síofoki szentegyháznak ugyanilly célra 1000 p. alapítv. 12ik p. A' vakok-süketnéma 's örültek intézeteinek egyenkint 100 p. f. 13ik p. 6000 p. f. kamatját évenkénti jutalmul, mint már említők, a' pesti k. egyetem theologiai kara által legjelesbnek itélendő 's egyedül magyar nyelven írott, vallási, leginkább pedig erkölcsi munka jutalmára évenként. 15ik p. 1000 p. f. kamatját olly végre, hogy belőle évenként az új áldozó papok számára szükséges magyar 's diák könyvek vásároltassanak. 16ik p. Iskolai 's egyéb hasznos könyvek kiosztatására a' horgasi, fajsi, sükösi 's ó-becsei tanuló gyermekek közt összesen 800 p. f. kamatját évenként, tehát minden helységnek 200 p. f. 17ik p. Ugyanezen szentegyházaknak összesen 1009 p. f. olly meghagyással, hogy kamatját fölvaltva évenként ruhászásra fordítsák. 18ik 's 19ik p. A' horgasi 's csanádi tanítóknak évenkénti segélyül egyenkint 500 p. f. kamatját, ha szorgalmasan tanítanak, különben az alapítvány szegényekre szálland. 20ik p. Oltárépítésre a' horgasi szentegyháznak 1000 p. f.; a' kalocsai káptalan jószágához tartozó falusi iskolák számára pedig 600 p. f. könyvvételre. Végre hagyományi után fönmaradó egyéb vagyona egy részét a' kalocsai házi szegények, másikat az Éjszakamerikában munkáló térítők, 's 3dikát a' kalocsai kórház-gyámolításra rendeli fordíttatni; apróbb káptalani jövedelmeit pedig koldusoknak hagyá. Áldás a' nemesre, ki gyűjtött vagyonát czélszerűen használá.

A' zágrábi kir. főiskola könyvtárát Draskovics Sándor gr. 400 kötet remekmű-ajándékkal gazdagítá; a' pénz- 's régiséggyűjteményt pedig Khu Károly kapitány 103 darab, Cettinváratul nem messze egy erdei barlangban talált régi pénzzel, ugy szinte Kermpotich József eszéki városbíró 's iskolai főigazgató 63 darab ó-szerű pénzzel gyarapította.

A' Pest 's Eperjes közti gyors kocszizás most még inkább megfelel a' közkívánatnak, mert e' h. 14től fogvást a' társaság kocsjai hetenként háromszor indulandnak Pestről 's érkezendnek

vissza, ugyanis kétszer Miskolczon 's Kassán keresztül Eperjesre, 's egyszer Miskolczon által Rozsnyóra 's Lőcsére, valamint szinte Miskolczrul Tokajba és vissza, melly utóbbi intézkedésnek köszöni létrehozót. Ezen új vállalat igen sok hasznót árasztand kereskedésünkre 's egyszersmind könnyíti hazánk hegyvidéki megismérhetését, mellyeket kitünő részben teljes joggal állíthatni a' sweizi 's tyroli magasztalt 's édig meredező havasok mellé, sőt némelly nálunk találtató természeti ritkaságok tekintetéből talán elejökbe is tehetni. Az illy sok közül csak az abauji és sárosi opálbányákat, forrásokat, rozsnói vas-és rézhámorokat, papirmalmokat 's a' t. az aggteleki óriás csepő-barlangot, továbbá Szepesség felé a' Karpátok zergék-lakta regényes ormozatit, 14 nevezetes tavát, a' lomniczi csúcs jegeseit, gyönyörű zuhatagit 's a' t. említjük. Az utazó kocsik igen kényelmesek. A' gyors kocszizást intéző társaság rövid idő mulva Pestről Nagyváradra, Kolozsvárra és Szegedbe is háromszor induland hetenkint, 's hasonló intézetek létesülendnek Pestről Szeged, Arad, Temesvár, Kanizsa, Zágráb 's Fiume felé is, mi számíthatlan hasznu leend hazánk minden iparágira nézve.

Pesti házak 's háztelkek becse. Pesten a' házak 's házhelyek becse majd a' legfensőbb álláspontot ér-e. el. Mult aprilis hónapban eladatott a' harminczad-utcában egy 89 □ öl kiterjedésű ház 48 ezer pengő forinton 's 300 darab aranyon. Az egy emeletes ó épület olly állapotban van, hogy ha azt új birtokosa (mint szándékozik) jövedelmesebbé 's kényelmesebbé akarja tenni, majd egészen alapjából el kell bontatnia, holott minden napi tapasztalás szerint az abból kerülő építési anyag nem éri-meg a' bontás költségeit, és így ezen nagy somma pénzért csak 89 □ öl pusztá háztelket vett. Érdekes lehet itten a' következő számolás, hogy e' háztelkeknek szerfölött nagy becse annál szembenűbb legyen:

A' ház ára	48.000 fr. pg.
300 darab arany a' mostani pénzkelet szerint	4 fr. 40 . . . . . 1400 fr. —
Állatiratasi költség törvényhatósági sabály szerint 1 ftól 2 kr.	1646 fr. 40
Öröklevél díja 's egyéb mellesleg költség	53 fr. 29
	51.100 fr. pg.

Egy öl hosszába 99 darab ezüst garas fér. 's így egy □ ölét tömöttén 9801 darab ezüst garassal befűdhetni. az egész 89 □ ölnyi házhely térségét pedig 872219 garassal vagy is 43610fr. 19 garas ppenzzel tömöttén teríthetni-be, következöleg a' megvett házhelyet árából ezüsttel befűdhetni 's még 7489 ft's 1 garas rá sem fér. Különös megjegyzésre méltó, hogy e' vételt még jutalmasnak is tartják, 's ha vevője azt alapjából újra építi, legalább százától hatot jövedelmezni fog. Pest emelkedésének csalhatlan tanujele a' háztelkek becseinek majd minden más fő városit meghaladó fokón állása.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A' mart. 7ki cortesülésben új előterjesztést adott Beltran de Lis Valencia nyomoruságirul, 's tartózkodás nélkül kimondá, hogy ha rövid időn hathatósbb eszközöket nem használnak állapotja könnyítésére, a' tartomány függetlenné fogja magát tenni, vagy 2dik Navarrát képezend. Lopez volt minister, alicantei követ egyszersmind ez alkalommal azt kíváná a' ministerektől: terjesszék elibe tartomány legközelebbi állpotját a' következő napon; mit azonban nem teljesítettek. Nehéz is most illyes valamit keresztül vinni a' cortesben; mert a' többség egészen elfogult, 's annyira szerelmes önmagába, hogy mindent zsarnokilag visszavet 's elutasít, mi őt kellemtelenül érinthetné. Illy tapasztalása volt mostan Tarin követnek, kinek a' többség nézetével ellenkező indítványát nemcsak a' vitakozásbul zárák ki, hanem másnap 68 követ által aláírt olly előterjesztést is nyújtának be, mi szerint nyilvánítottassék, hogy a' cortes legnagyobb nehezteléssel hallgatá Tarin ur indítványát. Hijában igyekezett Pizarro, Caballero 's több más, előttük megfoghatóvá tenni, hogy ez a' követek véleményi 's nyilatkozási szabadságát sértvén, erkölcsileg kinszerítést von maga után; továbbá, hogy a' polgári háboru végeztetését 's a' nemzet boldogulására czélzó valódi javítások létesítését, sürgető indítványrul nem olly könnyen mondhatni, hogy azt a' cortes legnagyobb nehezteléssel hallgatá, 's hogy illy nagyon elfogult kebelre mutató nyilatkozások bal következtést szűlhetnek; még is ellenkezőt határozott a' többség. Látszik tehát, hogy a' cortes mostani bánásmódja igazi zsarnokság; de a' visszahatas, mellyet ez bizonyosan szűl, nem csak a' cortessel czimboráskodó ministeriumot fogja megbuktatni, hanem földre sújtandja amannak óriási művét, az 1837ki alkotmányt is. — Ugyanez ülésben rendszabályokat hoztak a' 200 millió reálnyi kinszerített kölcsönből be nem szerethetett 120 millióra nézve; 's olly hatalommal ruházzák föl e' tekintelben a' tartományi biztosságokat, hogy ez Mendizabalt könnyen lemondásra bírható, ha még számadásinak harmadik része hátra nem volna.

A' cortes april 13ki ülésében kérdőre voná Leal követ a' pénzügyministert, azon hirre nézve, melly a' csarnokon szárnyalt, t. i. hogy a' kormány ujjal igen nagy mennyiségű pénzt akar kölcsön venni. Mendizabal erre csak azt válaszolá, hogy jelenleg sem mondhat egyebet, mint néhány nap előtt Domenichnak mondott, t. i. hogy kezdemények ugyan tétettek már a' kölcsönvétel ügyében, de még semmi sincs elhatározva. Francia lapok azt mondják, hogy Aguado (ki a' madridi udvarral izetlenségben volt, mivel ez tőle a' marquis de las Marismas czimet elvonta) Marliani követés-titkoknak 's egy banquiernek közbenjárására Cordova vezérlete alatt, melly ajánlott olly nagy sereg-fölállítására Cordova vezérlete alatt, melly képes leendne d. Carlost tönkre juttatni. Föltételeit titkos ülésben vették tanácskozás alá. Azoknak egyike ez: nyugtassák meg őt azon 30 millió frankra nézve, mellyet eddig tőle követeltek, ő azonban olly ürügy alatt, mintha az VII Ferdinánd magányos kölcsönzése lett volna, visszatartóztatott; továbbá: engedjék meg, hogy ő jelölhessen ki egy pénzügyministert Mendizabal helyébe, 's bizzák egészen rá a' fölügyelést e' kölcsönzésre; végre hogy e' kölcsönnek a' Philippini, Portorico és Cuba szigetek jelzálogul szolgáljanak, 's ezek birtokában Anglia és Franciaország még azon esetre is biztosítsa a' királynét, ha d. Carlos elfoglalná Spanyolországot. — A' kölcsön 225 millióból állana, száztul 55től levonattal, úgy hogy a' kormány tulajdonkép csak 124 milliót kapna.

Előfordult a' cortesülésben Forcadell táborjárása 's Lorenzo tábornok magaviselete is, ki a' neki ajánlott parancsnokságot el nem fogadá, noha más egyéb szolgálatra készségesnek nyilatkozék. A' vitatkozás néhány követ azon indítványának félrevetésével végződék, hogy a' kormányt nagyobb munkásságra 's buzgalomra szólítsák föl. Azóta ismét szokott hanyagsággal tanakodnak a' tanács szerkesztetéről, a' havannahi követek cortesülésbe nem bocsátásáról, 's közbenkötben Rodil és egyéb tábornokok pöreiről; de a' ministerség mindig föntartja előbbi jogait, 's bizonyolja, hogy sem gyorsabban sem hatékonyabban nem munkálkodhatott, mint a' hogyan cselekedett.

A' barcelonai forrongásról, mellynek kitörését egy idő óta folyvást rebesgeték, így irnak april 16ki levelek: Valencia, Arragonia 's Manchából jött kedvetlen hadi tudósítások miatt legnagyobb fokra emelkedett az izgas. Már a' hely is ki volt jelelve, mint mondják, hol a' zendítőknek össze kell vala gyűlniök, 's ez a' Rambla-tér vala. E' szárnyaló hir következtében kartácsokkal tölteté meg az ide szolgáló Lasatrasanos erősségbeli álguyukat a' főkapitány, Meer; a' katonaságot pedig laktanyáiban fegyverbe állítá, 's minden szükséges intézkedést megtőn a' létesítendő merény elnyomatására. Ez által elejét vette ugyan a' kitörésnek; nyugalmunk azonban nem tarthat soká; 's a' közcseendő annyival kevesebbé biztosítható, mert városunkban mintegy 15 ezer idegen menekvő 's 30 ezer kenyértelen gyári munkás van, sőt az egész alsóbb néposztály inségben sanyarog. A' forrongást még inkább növelik a' bujtogatásokkal 's ingerlésekkel tömött hirdetések 's röpkeiratok. A' carlosiaknak egy újabb győzödelme, zendülésjel fog lenni a' háborgók. — Mondják, Saragossában ismét helyre állott a' 9rül 10ik-re viradatkor megzavart esend. Több tudósítás szerint épen nem kétséges, hogy a' titkos társaságok kormányelleni új mozgalmat szándékoznak eszközölni a' tartományokban. —

Catalónia új főkapitánya b. Meer a' forrongás egész kiütésétől tartván, benyújtá elbocsátását a' kormánynak, 's mint mondják, feleletet sem várt, hanem önkényl kilépett hivatalából 's Parenot v. Pastort nevezé maga helyébe.

Calatrava ujjal átvette hivatalkörét, 's ez alkalommal egy beszédet tartott a' királynéhoz, mellyben neki azt javasolja, hogy minden ministerét bocsássa el, önmagát (Calatravát) sem véve ki.

D. Carlos még folyvást Estellában tartózkodik; hir szerint azonban nem sokára Tolosába költözend, hol d. Sebastian főtábornokszállása van jelenleg is. Rebesgeték, hogy néha néha tébolygás lepi meg d. Carlost; annyi bizonyos, hogy még most is beteges, 's a' náthahurton kívül lábköszvényben is sanylik. Különbö e' két helyen szintolly kevés az ujság mint S. Sebastianban. Valenciából jött legutóbbi tudósítások szerint az egész „párt“ egyesüle már a' tartomány szívében, mert a' m. h. 24ke óta San-Mateot sikeretlenül vívott 's f. h. 6kán Buil által győzelmesen megtámadott Serrador is egyesült már Cabrerával, ki 2 ezer emberrel 's 300 lóval, az egy ideig megszállva tartott Liria városul 7kén Villar és Alcublas felé indult. Előtti napon (6kán) megközelelt Forcadell előcsapatját Sieteaguasnál a' christinói lovasság, 's Chulillanál tüzes harcra ereszkedett vele, hol Noguera tábornok számos fegyveresét leöldözé. — S. Sebastianbul f. h. 14rül költ levelek jelentik, hogy két londoni lap tudósítóját (állítólag a' Times és M. Heraldét) elfogák a' carlosiak, midőn amazok a' tábor-szemek körüli vizsgálódtuknál beljebb haladtak, mint sem tanácsos vala; 's hogy őket Hernaniba vivén agyon lötték volna; mi azonban még nem bizonyos. Ugyan onnét költ legutóbbi közlemények kétféleképp szólnak Evans tábornokrul; némelylek ugyanis azt mondják, hogy nem sokára támadó mozdulatokat teend; mások pedig, hogy Angliába visszalérte előtt már semmit sem szándéka cselekedni.

Forcadell kegyetlenül bánt Orihuelában a' szabadelműekkel, annyival merészebb levén azt cselekedni, mivel a' 20 ezer főből álló polgárság legnagyobb része d. Carloshoz ragaszkodik. Némelyleket elfogatott a' gyanúba vettek közül, egyszersmind pedig

10 ezer tallérnyi sarcot követelt rajtok; de csak mintegy 4 ezeret zsarolhatott ki, mert időközben összeesküvést fűdöztek fel Alicanteben, mi két várparancsnok elfogatását 's a' tartomány fő-kormányzójának hivatalruli lemondását voná maga után. E' történetre sok fegyveres csoportult vala össze ugyannyira, hogy csupán Murciában mintegy 8 ezer csatázó volt, többnyire nemzetörség belüli, 's közel 700 ló. Hidalgo osztálya is megérkezett oda Valenciából 2 ezer öt száz emberrel 's 160 lóval. Forcadellnek tehát nem lehetett késnie, 's vissza is vonult szerencsésen régi tábor-szállására Utielbe.

FRANCOORSZÁG.

A' követházban april 18kán az algieri ügyben Jaubert gr. következőleg folytató a' vitatást: „A' tlemseni expeditio ellene volt a' kamra szellemének 's a' ministeri sürgönyöknek. „En még a' tlemseni expeditióval nem vagyok tisztában“, így irt a' hadminister, 's egy holnap mulva erre így felelt Clauzel: „Tlemsenbe megyek.“ (Kaczaj.) E' közben a' ministerium megemlékezett a' kamra végzéséről, 's hajókat küldé a' sergek elhozására; a' parancsnokló tábornok azonban, kétségkül a' főkormányzó meghagyatából, Oran belsőjébe vezérlé azokat. A' tlemseni adó tárgyában egyenesen zsarlásról vádolja Jaubert Clauzelt. A' constantinei expeditiora nézve két külön vélemény uralkodott a' kabinetben; egyik Thiersé 's ez a' katonai, másik Guizoté, 's ez a' békes rendszer képviselője volt. Clauzel terve véghezajtására 50 millió frank, és 50 ezer katona kivántatott volna. A' szónok egy úttal a' volt ministeriumot is vádolja, hogy kivált a' constantinei expeditiokor nem elég határozottan, sőt következtelenül viselte magát. April 19kén Haucé ur Clauzel segéde, a' katonai rendszert védelmezve szolt.

April 21én nyitattak meg a' pairszék előtt a' pörbeli vitatások Meunier, Lavaux, és Lacaze ellen, a' mult év dec. 27én a' király személye ellen elkövetett gyilkos merény miatt. E' pörvitelnél a' rendelkezések azok voltak, mint az előbbieken, csak azon egy különséggel, hogy a' közönség elől a' kert ezúttal nem volt elzárva. De csak kevés kandit v. újságíróst láthatni. Az udvarban nemzetörök és sorkatonaság vannak föllálitva. A' páirkamra szokott ülésteremét törvényeszéki teremű változtatá. 12 órakor a' vádlottakat hatóság örök vezetékek be. Meunier arca semmi jelentésű, de tekinteten vadság sem mutatkozik. Lavaux-t feltűnő arczvonalnok 's igen fehér ruhanemű tündeti ki. Lacaze meghatottabbnak látszik, mint többi vádlótsai. 12¼ órakor felolvassák a' páirek neveit. Kilencz páir mentegetőzött betegséggel; negyvenhárom minden mentség nélkül kimaradt. Az elnök kérdésre a' fővádlott előadja, hogy neve: Pierre François Meunier, 23 éves, született Lachapelle st. Denisben, lakik Parisban Montmartre utczában 24 szám alatt, állapotjára nézve nyerges legény. Charles Alexandre Lavaux 27 éves, nyerges legény, született Villatuban, lakik Parisban, Montmartre utczában 3 sz. alatt; Henri Lacaze, 22 éves, kalmárlegény, született 's lakik Auchban. Az elnök erre kérdé a' vádlottakat; jelen vannak e' védelmezők. Delargle, Chaire d'Estarge és Ledru-Rollin u. u. fölkelnek. Mint statusügyvédek jelen vannak Frank-Carré, Plougoulm, és Eugen Persil urak. A' statushatóság részére 35, Lavaux mellett 23, Lacaze mellett pedig 9 tanu van jelen. Erre a' vád felolvastatik, melly Meunier királygyilkolásról, a' többi kettőt pedig czimboraságról vádolja. Az elnök Meunier vallatásához fog. Meunier elisméri, hogy ő dec. 27én a' tuileriákban a' királyra lött. A' pisztolyt a' löpör-szaruval együtt Lavauxtól vitte el 25én, annak tavollétében, 's tudta nélkül, a' lövése azon egy golyót használta, melly neki egy bajvivásból fenmaradt. A' pisztolyt mint bünesszközét elisméri. Kérdés: Mi ok indította őtet e' vétekre? Felelet: En mindig gyűlöltem a' Bourbonokat 's névszerint az Orleans hget. Nov. végén, vagy dec. elején Lavaux Lacaze 's én együtt ültünk a' kályha mellett, 's iddogáltunk. Az aprilisi vádlottakról beszélgeténk, azután Fieschiról, Moreyról és Pepinről, mondották, hogy szerencsétlenség volna, ha ezen fiatal emberek börtönre ítéltetnének, 's ben maradnának; valaki közölünk azt mondotta, csak egy mód volna megmenthetősökre, t. i. a' király megöletése; sorsot veténk tehát, ki hajtsa azt végre; három darab papiros, mellyek egyikében kenyérmorzsza golyó vala, a' kalapba vettetett, 's én valék az, ki húztam, 's kit a' sors ért. En azt mondotam Lavauxnak: Hát én tegyem meg a' csapást? ő azt válaszolta: Majd meglássuk. Mi tovább ittunk, Lavaux volt első, ki aludni ment. Azon kérdésre: miért hitte azt, hogy a' király halála által megszabadul az ország? azt válaszolta Meunier, hogy a' király halálától kormányváltozást reménylött, még pedig republicát. Már jun. 9én vagy 10én végre szándékozott a' gyilkosságot hajtani, 's egész nap a' Neuilly felé vivő úton sétált, de pisztoly nélkül, mert azt hallotta, hogy a' király gyakran ki jár gyalog. Más nap valamelly színház-jegyűl támadt czivakodás miatt elhagyta Lavaux-t, 's visszament bátyjához. Az elnök valószínűtlennek vélte, hogy két olly személy, kik illy nagy gonosztetre összeesküdtek, olly csekélység miatt elváltak volna egymástól, 's azt tartá, hogy az tán gyanu-kikerület miatt történt. Meunier nemmel felel. Továbbá azt beszéli, mikép májusban egykor reggeli után, a' nélkül azonban, hogy sok bort ivott volna, idegvonaglásokba esvén, nem tudja ugyan, mi történt vele, de beszéltek neki, hogy ezeket mondotta: Fülöp, ha számolni valód van valakivel, tedd azt minélelőbb; mert én a' pokolból jöttem, hogy megöljelek. Hol gyilkom? Jól tudom, hogy lefognak fejezni; de nekem mindegy. Lavauxnál másnap Meunier

ban, kivevén a' tengeri haderő által nyújtandó segélyre, melyre a' királyt a' négyes szövetség kötelezi. A' vitázat annál fontosb, mivel az ellenfél minden erejét ügyekszik oda fordítani, hogy a' ministeriumot e' kérdésben megbuktassa. Henry Hardinge indítványát hosszú beszéddel gyámítgató, nyilvánítván, hogy ő a' négyesszövetség helyessége vagy helytelensége mutogatásába nem akar bocsátkozni, hanem csak a' lítkos tanácsi parancsról, mint egészen független kormányi rendszabályról szándéka értekezni, mert a' külminister mindig olyannak adá azt elő; nem is állítá soha, hogy e' parancs szükséges következtése lenne a' négyes szövetségnek. Indítványát azután főleg arra építé, hogy a' ministerek e' parancs által a' nemzet becsületét, 's a' britt nép katonai dicsőségét kockára tevék. Efelőtt e' rendszabályt sem Nagybritannia becsülete, sem Spanyolország függetlensége föntartása nem kívánja. Ezután azt ügyekzik megmutatni, hogy a' baski népek, Carlos hívei, derék, tiszteltre méltó emberek. Említést tesz Carlos durangoi rendeletéről is, melyet ő (Hardinge) igen utál 's roszal, de arra Palmerston lord ada okot 's alkalmat a' britt segédsereg küldésivel. Ha van, ugymond, mi Carlost méltatlanná teszi koronára, úgy e' rendelés az. Továbbá a' britt segédsereggel roszul is bánnak, 's azt Spanyolországban számtalan szükség inalja 's at. Stratford Canning az indítvány mellett nyilatkozott, 's mivel huzamosb ideig követ volt a' spanyol udvarnál, a' ministerium diplomatai lépteit gáncsolta. Ő már a' négyes szövetséget is roszalta, 's mint károost ostromlotta is. — Leveson lord az indítvány ellen szolt, kimondván, mikép Anglia érdeke kívánja, hogy egész nyugoti Európában az alkotmányos elv ismétessék 's fogadtassék el, azért is kötelessége a' ministeriumnak Spanyolországban az alkotmányos elvet pártolni 's támogatni. Szinte az indítvány ellen szolt Wood, tengerkormányi titoknok. Ő többi közt azt állítá, hogy a' kormány mostani viselete nem egyéb, mint a' toryk rendszabályinak folytatása Portugáliára nézve. Azután megczafolá azon állítást, mintha nem becsületére válnék az a' britt nemzetnek, hogy szabad katonájának idegen szolgálataba lépni, mert Sidney Smithnek is megengedték a' svéd szolgálataba lépés, mely akkor Oroszország ellen háboruszkodott, noha maga Nagybritannia Oroszországgal békében volt. Miután Egerton lord védelmezé az indítványt, O'Connell juta szóhoz 's megmutatá, hogy az egész indítvány nem közjói szempontbul, hanem párt-céltól gördített elő, t. i. hogy a' kormány zavarba hozassék, 's Evans tábornok munkálkodása gátoltassék; holott az épen most vesztesége megboszúlásán fáradoz. A' toryk ez által Carlosnak akarnak szolgálatot tenni. April 18án ismét fölvetetvén e' tárgy vitája, Maclean beszélt az indítvány mellett 's utána többen részint az indítvány mellett, részint ellen; sőt midőn Mahon lord beszéde után többen egyszerre fölkeltek, az ülés egy ideig félbénzádkat, mivel sokan azt kívánák, hogy Palmerston lord szóljon meg, de Palmerston lord mind ezen unszolás daczára is nyugottan maradt. A' sokféle zajoskiáltás köztvégre Lushington dr. szóhoz jöhétvén, megmutatá, hogy az indítvány elfogadtatása négyesszövetségi sérelem volna, 's hogy ebben nem csak a' ministerium léte, hanem egyenesen a' javított parlament becsülete 's a' szabadság ügye forog fen. Mivel azonban még e' napon sem végezheték a' vitást, folytatását más napra halaszták. — Az alsóházban april 19kén a' H. Hardinge indítványáról tartott vitát bevégezték, miután Baring, Roebuck, Boldero, W. Follett, és R. Peel az indítvány mellett, Otway Cave, Cutlar Fergasson, Villiers, Palmerston lord és John Russell ellene szóltak. Reggel négy óra felé szavazásra kerülvén a' dolog az indítvány 278 szóval 242 ellen; tehát 36 szótöbbséggel csakugyan félrevertetett. A' felsőházban jobb időre látszanak várni, minthogy semmi fontos vitázat elő nem kerül. — A' királyné makacs köhögésben szenved, miért is a' közelgő udvarlaskor Augustza hgasszony lesz a' királyné személyviselője. —

A' Times nem rég egymásután több cikket közlött, mely a' torypárt azon aggodására mutat, hogy a' whigek kizáró befolyást nyernek Victoria hgasszonyra, kinek anyja, mint tudva van, igen hajlik a' whigismushoz. Legutólsó cikkében különösen az ellen panaszkodik, hogy Victoria hgasszony oly ritkán jelen meg a' királyi udvarnál. — „Mi azt kérdezzük, felkiált, miért nem engedik meg, minthogy a' hgasszony nem saját asszonya még, miért nem engedik meg gyakorabb társalkodását a' királlyal? — Ugyane' cikkben főleg azt veti a' Times Kent hgasszony szemére, hogy noha lady Sophie de l'Isle, a' király kedvenc leánya april 10én Kensington palotában megholt, 's annak következtében a' király és királyné e' napon a' már jelentett udvarlásokat elhalaszták, Kent hgasszony még is april 12én ugyanazon palotában ebédet adott, melyre, 's — hinc illae lacrimae! — néhány minister is hivatalos volt. A' M. Chronicle méltán megjegyzé, mikép leggonoszabb dolog az életben oly tolakodó barátok, kik fontosságuk bebizonyítása végett jogtalanságokat földöznek fel előttünk, melyeket tudunk nélkül szenedtünk 's kik védelmezésünket elvállalják oly emberek ellen, kiket ok, vagy akarjuk vagy nem, ellenségünk bélyegeznek. Ily barátira talált a' király a' Timesben, mely ő fölségét és Kent hgasszonyt garázdán meg akarja hasonlítani egymás közt.

A' Globe szerint számos olyan váltónak, melyek az utolsó gőzhajóval Amerikából érkeztek, a' fővárosban 's Liverpoolban eltemnődöttek. — Sok még saját ügyviselője pénztutasítását, sem fo-

gadá el Amerikából. A' pénzforgulás ez által még nyomasztóbbá leszen. Liverpoolban ismét megbukott egy új kereskedő ház (Buchanan és társasága). —

Majd valamennyi londoni lap emlité, hogy a' londoni rév-fokon két fiatal ember, kik egy Triestből rongyteherrel érkezett hajó közelében dolgoztak, 's mely rongyok oly nedvesek 's mocsokosok voltak, hogy a' révhelyen, szárítás végett, ki kelle azokat rakni, hirtelen megholt. A' hajó neve „Popi.“ A' két munkás halála óta a' többi attól tart, hogy ama' kettő tán dögmirigyben holt meg; a' munkások közül azóta több megbetegült. A' M. Post legújabb száma ezen egész előadást megczafolja.

Britt India városi népessége jelenleg következő: Calcutta 285,000, Madras 160,000, Bombay, város és sziget, 162,570, Singapore, város és sziget 25,000, Penang tartomány pedig 57,400 's Malacca 33,800, lakost számlál.

B E L G I U M.

Midőn april 5én a' 2dik kamra ülését a' bányászati törvényjavaslattal megkezdé, azt nyilvánítá a' hadminister, mikép a' pénzügy kielégítő állapotja megengedi, hogy a' sereg számára megajánlott pótlékhitelnek kitelnek adóemelés nélkül Dumortier indítványára a' kamra e' napon tizenkettőt választott meg küldöttségül, mely a' királynak fija születésére szerencsét kívánjon, egyszersmind azt határozta, hogy st. Gudula egyházban tedeum tartassék; mellyen az egész kamra jelen szándékozik lenni. — Brüsselben april 5én 's 6án 27óra folytaig szakadatlanul havazott. A' posták ki is maradtak.

S C H W E I Z.

Valamennyi schweizi lap közli a' zürichi fenytő törvényszék által april 6án az elhírült „Eyb báró“ ellen hozott ítéletet. Eyb, (tulajdonkép Aldinger Zakariás, bizonyos dorzbachi zsidó fija Würtembergből,) kit arról vádoltak, hogy az általunk is említett Lessing meggyilkolásában részt vön; e' részvét gyanuja 's terhe alul ugyan fölmentetett, ellenben nyilvános oklevél-hamisítás miatt egy évi fogságra ítéltetett.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Athene, martz. 18án: „Királyunk ő fölsége gyakran viseli az elnökséget a' statustanácsban, mellynek első ülését görög nyelven tartott beszéddel nyitá meg, 's a' nemzeti hangok hallása királyuk szájából élénk öröme buzdítá a' jelenlevőket. A' királyné sokszor mutatkozik lóháton férje mellett 's minden szívet magához hódít nyájás 's kedveltető külseje által. Az éghajlat jótékony hatásának látszik a' királynéra nézve. — A' török biztosakat igen kitünőleg fogadá az udvar. A' király, a' királyné, fő udarmesternéje, az udvari dámák és segédei jelenlétében bocsátá őket maga elébe, 's rendkívüli nyájassággal viselteték irántuk; fejét azonban egész jelenlétük alatt földve tartá, minthogy a' törökök sem vevék le vörös sikkájukat.

Athenéből april 6ki levelek jelentik, hogy a' martz. 20án Hydrán, 's egyéb görög szigeteken pusztított földingást Athenében is érezték 's ez ott azóta majd mindennap megújul. Hydrán a' legjelebb házak közül 40nél több összedőtt, 's mintegy 1200 többé vagy kevesebb megromladozott. Továbbá egy asszonyt agyonnyomott 's egy pár embert megsértett. A' rengés úgy látszik Methana félszigetről jöve Epidaurus mellett, 's nagy kárt okozott Parosban és Spezziában, a' népet pedig szerfölött elremitette. —

A M E R I K A.

Milly nagy terjedelmű a' rabszolgakereskedés Éjszakamerika beljében, kiviláglik a' „Natchez (Mississippi) Courier“ egyik számába iktatott jelentésből, melly szerint a' mult evben 250 ezer rabszolgát vittek Mississippi, Alabama, Louisiana 's Arkansasb.

Baltimore rakhajón érkezett 's Újyorkból apr. 3ig terjedő tudósítások valamennyire kedvezőbbek a' kereskedési fordulásra nézve. Az egyesült statusok bankja közbejárult, hogy a' legsürgetőbb zavaron segítsen. — Andromede francia fregát, mellynek földözetén van Bonaparte Napoleon Lajos, martz. 22én érkezett Ujorleans révébe. A' hg. Norfolkban vala szárazra kilépend ő, a' fregát pedig, miután új élelmi szerekkel megrakodik, Rio de Janeiro felé tovább visszatérendő. — Uj Granadában Santander tábornok apr. 1én adta át utódjának, Lopez tábornoknak, az elnökséget. —

GABONAÁR Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	kétszer.	rozs	árpa	zab	kukur.	köles
april. 20kán Ungvár	84	74	52	40	36	78	—
„ 21én N. Beesker.	80-70	65-55	—	30	40	60	—
„ 21én Arad	90	74	70	60	46	74	—
„ 22én Pécs	75	57	55	55	32	75	—
„ 25én Debreczen	120-110	90-80	73-70	65	52-50	95-85	240-220
„ 27én Mosony	112-64	57-48	52-45	44-40	37-32	82	—
„ 28án Uj-Becse	90-80	75-65	—	50	50	75	—
apr. 28án Miskolcz	100-80	70-55	55-50	46-40	34-32	100-80	240-150
„ 29én Komárom	78-71	68-57	48-46	45-38	35-36	92-92	—
„ 29én Szeged	85	70	60	55	48	80	800
Maj. 5én Pest.	93-84	60	51-50	50	37-33	83-73	—

PÉNZKELET: Bécs, majus 3kán 5 pCtes (stat. köt. 105 4/5; 4 pCentes 99 29/32; 3 pCtes 74 13/16. bécsvárosi 2 1/2 pCtes bankköt. 66 1/4. Bankrészevény 1367 1/2.

DUNAVÍZ-ÁLLÁS: maj. 4kén: 7' 11" 3" 5kén 8' 2" 6" 6kán 8' 7" 0".